

Il·lustració: Tamara Sánchez

John Cheever

La ràdio monstruosa

Entre els autors inèdits en català un dels casos que més clama és el del nord-americà **John Cheever**. D'aquí a uns mesos, Proa editarà la seva recopilació de contes. Mentrestant, per fer boca, *Benzina* publica en exclusiva el conte «La ràdio monstruosa» en català, en traducció directa de l'anglès de Jordi Martín Lloret. Els contes de Cheever estan disponibles també en castellà, en una novetat editorial d'Emecé.

En Jim i la Irene Westcott eren la mena de persones que sembla que han arribat a la satisfactòria mitjana d'ingressos, esforç i respectabilitat que indiquen les estadístiques dels butlletins anuals d'exalumnes universitaris. Eren pares de dos nens, feia nou anys que eren casats, vivien al dotzè pis d'un edifici situat a prop de Sutton Place, anaven al teatre una mitjana de 10,3 vegades l'any, i esperaven que algun dia podrien anar a viure a Westchester. La Irene Westcott era una noia agradable i no gaire agraciada, tenia els cabells castanys i un front ample i delicat damunt del qual no hi havia res escrit, i quan feia fred duia un abric de pell de mofeta tenyida perquè semblés de visó. No es podia dir que en Jim Westcott semblés més jove del que era, però sí més no sí que semblava més jove d'esperit. Duia els cabells grisos ben curts, portava la mena de roba que havien dut els de la seva classe a Andover, i tenia un caràcter formal, apassionat i intencionadament ingenu. Els Westcott es distingien dels seus amics, companys de classe i veïns per l'interès que tots dos compartien per la música seriosa. Anaven a moltíssims concerts –tot i que gairebé mai no ho deien a ningú–, i passaven força temps escoltant música per la ràdio.

La ràdio que tenien era un instrument vell, sensible, imprevisible i irreparable. Ni l'un ni l'altre entenien el mecanisme d'una ràdio –ni de cap dels electrodomèstics que els envoltaven–, i així, quan l'aparell fallava, en Jim donava un copet amb la mà al costat de la caixa. Això a vegades funcionava. Un diumenge a la tarda, enmig d'un quartet de Schubert, la música es va apagar del tot. En Jim va donar uns quants cops a la caixa, però l'aparell no va reaccionar; s'havien quedat sense Schubert. Va prometre a la Irene que li compraria una ràdio nova, i dilluns, quan va tornar de la feina, li va dir que ja l'havia encarregat. No va voler descriure-l'hi, ja que així quan arribés seria una sorpresa.

L'endemà a la tarda van lliurar la ràdio a la porta de la cuina, i amb l'ajuda de la seva minyona i de l'encarregat de manteniment de l'edifici, la Irene la va desembalar i la va portar al saló. De seguida la va impressionar l'aspecte antiestètic d'aquella caixa grossa de caoba vermella. La Irene estava cofoia del seu saló, n'havia escollit els mobles i els colors amb la mateixa cura amb què escollia la roba que es comprava, i ara veia la nova ràdio com un intrús agressiu entre les seves possessions íntimes. No sabia per què hi havia tants botons i interruptors al panell, i els va estudiar a fons abans d'introduir l'endoll dins la presa de la paret i encendre la ràdio. Una llum verda i malèvola va inundar els botons, i va sentir la música llunyana d'un quintet per a piano. El quintet es va sentir llunyà només un instant; llavors es va abatre damunt

seu a una velocitat superior a la de la llum, i va omplir el pis amb el soroll de la música amplificada amb tanta potència que va fer caure a terra la figura de porcellana que hi havia sobre una taula. Va anar corrent cap a l'aparell i va abaixar-ne el volum. Les forces violentes atrapades dins aquella horrible caixa de caoba vermella la incomodaven. Aleshores van arribar els nens de l'escola, i ella els va dur al parc. No va poder tornar a acostar-se a la ràdio fins al vespre.

La minyona ja havia donat el sopar als nens i els estava banyant quan la Irene va encendre la ràdio, va abaixar-ne el volum i va seure a escoltar un quintet de Mozart que coneixia i li agradava. La música arribava amb claredat. Trobava que el nou aparell emetia un so molt més depurat que el vell. Va pensar que aquell so era el més important, i que podia amagar la caixa darrere un sofà. Però, així que va haver fet les paus amb la ràdio, van començar a sentir-se les interferències. Una crepitació semblant al soroll que fa una metxa de pólvora mentre es consumeix va començar a acompanyar la melodia de les cordes. Darrere la música se sentia una remor desagradable que a la Irene li recordava la fressa del mar, i a mesura que avançava el quintet s'hi van afegir molts més sorolls. Va tocar tots els botons i interruptors, però no hi va haver manera d'apaivagar les interferències, i finalment es va asseure, desanimada i perplexa, i va intentar seguir el fil de la melodia. El forat de l'ascensor de l'edifici era al costat de la paret del saló, i va ser el soroll de l'ascensor el que li va donar una pista del possible origen de les interferències. El sotragueig dels cables i l'obrir i tancar de les portes de la cabina es reproduïen en l'altaveu, i en adonar-se que la ràdio era sensible als corrents elèctrics de tota mena, a través de la peça de Mozart va començar a sentir timbres de telèfon, tons de marcatge i la lamentació d'un aspirador. Escoltant amb més atenció, va poder distingir-hi timbres de porta i d'ascensor, màquines d'afaitar elèctriques i batedores els sons de les quals eren recollits dels pisos del voltant i transmesos a través de l'altaveu. Aquell instrument potent i antiestètic, amb la seva sensibilitat excessiva a la dissonància, era massa complicat per a ella, de manera que el va apagar i va anar a veure els nens a la seva habitació.

Aquella nit, quan en Jim Westcott va arribar a casa, va anar tot confiat cap a la ràdio i va fer anar els comandaments. Va tenir la mateixa experiència que la Irene. En l'emissora que en Jim havia triat parlava un home, i tot d'una la veu, que de primer se sentia llunyana, va adquirir una potència tan forta que va fer tremolar tot el pis. En Jim va girar el comandament del volum per abaixar la veu. Llavors, al cap d'un minut o dos, van començar les interferències. Es van sentir timbres de telèfon i de porta, acompanyats

del grinyol de les portes de l'ascensor i el brunzit d'electrodomèstics de cuina. El caràcter del soroll havia canviat, d'ençà que la Irene havia provat la ràdio; ja estaven desendollant l'última màquina d'afaitar, els aspiradors havien tornat als seus armaris, i les interferències reflectien aquell canvi de ritme que s'apodera de la ciutat quan es pon el sol. Va toquejar els botons, però com que no va poder desfer-se dels sorolls, va apagar la ràdio i va dir a la Irene que l'endemà al matí trucaria als qui l'hi havien venut i el sentirien.

L'endemà a la tarda, quan la Irene va tornar a casa després d'haver estat dinant fora, la minyona li va dir que havia vingut un home a arreglar la ràdio. Abans de treure's el barret o l'abric de pell, la Irene va entrar al saló i va provar l'aparell. De l'altaveu va sortir una gravació del *Missouri Waltz*. Li recordava la música dèbil i gastada d'un tocadiscos antiquat que havia sentit a vegades a l'altra banda del llac on passava els estius. Va esperar que s'acabés el vals per sentir l'explicació de la gravació, però no van donar-ne cap. Després de la música hi va haver un silenci, i a continuació es va repetir aquell disc planyívol i gastat. Va girar el botó del dial fins a agafar un esclat satisfactori de música caucasiana –cops de peus nus damunt la sorra i dringadissa de joies amb monedes–, però al fons sentia els timbres i una confusió de veus. Aleshores van arribar els nens de l'escola, i va apagar la ràdio i va anar a l'habitació dels seus fills.

Aquella nit en Jim va arribar a casa cansat, i va prendre un bany i es va canviar de roba. En acabat va anar al saló, amb la Irene. Tot just acabava d'encendre la ràdio quan la minyona va anunciar que el sopar era a taula, de manera que la va deixar encesa i tots dos van anar a seure.

Com que en Jim estava massa cansat fins i tot per fingir ganes de conversa, i al sopar no hi havia res que li despertés l'interès, l'atenció de la Irene va anar divagant, del menjar a les restes d'enllustrador de plata dels canelobres, i d'allà a la música de l'habitació del costat. Va escoltar durant uns minuts un preludi de Chopin, i llavors la va sorprendre sentir una veu d'home. «Per l'amor de Déu, Kathy», va dir, «¿sempre has d'estar tocant el piano quan arribo a casa?». La música es va interrompre de sobte. «És l'únic moment que tinc», va dir una dona. «Em passo tot el dia al despatx». «I jo», va dir l'home. Llavors va afegir-hi alguna obscenitat sobre un piano vertical i va donar un cop de porta. La música apassionada i malenconiosa va començar a sonar altre cop.

–¿Ho has sentit? –va preguntar la Irene.

–¿El què? –En Jim anava per les postres.

–A la ràdio. Un home ha dit alguna cosa mentre sonava la música... una porcada.

–Potser és una obra de teatre.

–No ho crec –va dir la Irene.

Van aixecar-se de la taula i van dur el cafè al saló. La Irene va demanar a en Jim que busqués una altra emissora. Ell va girar el botó del dial. «¿Has vist les meves lligacames?», va preguntar un home. «Corda'm», va dir una dona. «¿Has vist les meves lligacames?», va tornar a dir l'home. «Tu corda'm i després et buscaré les lligacames», va dir la dona. En Jim va canviar d'emissora. «M'agradaria que no deixessis els cors de poma als cendrers», va dir un home. «No suportó la pudor que fan».

–Que estrany –va dir en Jim.

–Sí, ¿oi? –va dir la Irene.

En Jim va girar el botó altre cop. «A la costa de Coromandel, on creixen les carabasses primerenques», va dir una dona amb un accent britànic ben marcat, «al bell mig del bosc vivia en Joan-Bones-Penques. Dues cadires velles, mitja espelma i una gerra vella sense nansa...».

–Déu del cel! –va cridar la Irene–. És la mainadera dels Sweeney.

«...eren tota la seva benaurança», va prosseguir la veu anglesa.

–Apaga-ho –va dir la Irene–. Potser ells també ens senten a nosaltres. –En Jim va apagar la ràdio–. Era la senyoreta Armstrong, la mainadera dels Sweeney –va dir la Irene–. Deu estar llegint-li contes a la nena. Viuen al 17-B. Algun cop he parlat amb ella al parc. Conec molt bé la seva veu. Devem agafar el senyal d'altres pisos.

–No pot ser –va dir en Jim.

–Et dic que era la veu de la mainadera dels Sweeney –va dir la Irene, acalorada–. La conec molt bé, aquesta veu. I tant que la conec. M'agradaria saber si ells també ens senten a nosaltres.

En Jim va tornar a encendre l'aparell. Primer de lluny, i després cada cop més a prop, com transportats pel vent, van arribar els accents purs de la mainadera dels Sweeney: «Senyoreta Picarol! Senyoreta Picarol!», deia, «asseguda on creix la carabassa, ¿voleu casar-vos amb aquest pocatraça?», va dir en Joan-Bones-Penques.

En Jim es va acostar a la ràdio i va dir a l'altaveu:

–Hola.

«Estic fart de ser solter», va prosseguir la mainadera, «la vida se'm fa carregosa, en aquesta costa agresta i pedregosa; si veniu i amb mi us caseu, la calma em donareu...».

–Suposo que no ens sent –va dir la Irene–. Busca'n una altra.

En Jim va canviar d'emissora, i el saló es va omplir amb el xivari d'un còctel passat de la ratlla. Algú tocava el piano i cantava la *Whiffenpoof Song*, i les veus que envoltaven el piano semblaven fervoroses i contentes. «Agafeu més canapès», va cridar una dona. Es van sentir unes riallades i algun plat que queia a terra.

–Aquests deuen ser els Fuller, els de l'11-E –va dir la Irene–. Sabia que aquesta tarda feien una festa. A ella l'he vista al celler. ¿No ho trobes fantàstic? Busca'n una altra. A veure si agafes els del 18-C.

Aquell vespre, els Westcott van sentir un monòleg sobre la pesca del salmó al Canadà, una partida de bridge, comentaris sobre les pel·lícules casolanes d'unes vacances de dues setmanes a Sea Island, i una agra baralla familiar sobre un descobert al banc. A mitjanit van apagar la ràdio i se'n van anar a dormir, esgotats de tant de riure. Durant la nit, el nen va demanar un got d'aigua i la Irene el va anar a buscar i l'hi va dur a l'habitació. Era molt de matinada. Tots els llums del barri ja s'havien apagat, i des de la finestra de l'habitació va veure el carrer desert. Va anar al saló i va encendre la ràdio. Es va sentir una tos feble, un gemec, i llavors va parlar un home. «¿Et trobes bé, reina?», va preguntar. «Sí», va dir una dona amb veu cansada. «Estic bé, suposo», i llavors va afegir-hi, amb molt de sentiment: «Però jo ja no sóc jo, Charlie. A vegades, durant uns quinze o vint minuts a la setmana, em torno a sentir jo mateixa. No vull anar a un altre metge, ja és prou car el que tenim ara, però jo ja no sóc jo, Charlie. Ja no sóc jo». No eren joves, va pensar la Irene. Pel timbre de les veus, li va semblar que eren una parella de mitjana edat. La sòbria malenconia d'aquell diàleg i el corrent d'aire que va entrar per la finestra del dormitori la van fer tremolar, i se'n va tornar al llit.

L'endemà al matí, la Irene va preparar l'esmorzar per a la família –la minyona no pujava de la seva habitació del soterrani fins a les deu–, va trenar els cabells a la seva filla i es va quedar a la porta fins que l'ascensor es va haver endut els nens i el seu marit. Llavors va anar al saló i va encendre la ràdio. «No vull anar a escola», va cridar un nen. «Odio l'escola. No hi penso anar. L'odio». «I tant que hi aniràs», va dir una dona, feta una fúria. «Hem pagat vuit-cents dòlars per ficar-te en aquesta escola, i hi aniràs encara que no ho suportis». En el número següent del dial va sonar el disc gastat del *Missouri Waltz*. La Irene va moure el comandament i va envair la intimitat de l'esmorzar de diverses taules. Va sentir manifestacions d'indigestió, amor carnal, vanitat desmesurada, fe i desesperació. La vida de la Irene era gairebé tan senzilla i segura com semblava, i el llenguatge directe i a vegades cru que sortia de l'altaveu aquell matí la va sorprendre i inquietar. Va continuar escoltant fins que va arribar la minyona. Llavors va apagar la ràdio de seguida, ja que es va adonar que aquella escolta era furtiva.

Aquell dia la Irene havia quedat per dinar amb una amiga, i va sortir de casa poc després del migdia. Quan l'ascensor es va aturar al seu pis, a dins hi havia unes quantes dones. Es va quedar mirant aquells rostres bells i impassibles, els abrics de pell i les flors de roba dels seus barrets. ¿Quina d'elles havia estat a Sea Island?, es va demanar. ¿Quina devia tenir el compte en descobert? L'ascensor es va aturar al desè pis, on va pujar-hi una dona amb un parell de skye-terriers. Portava els cabells recollits al damunt del cap i una capa de visó. Anava xiulant el *Missouri Waltz*.

Durant el dinar, la Irene va prendre dos martinis, va escutar amb els ulls la seva amiga i es va preguntar quins secrets devia tenir. Després de dinar tenien previst anar de compres, però la Irene es va excusar i se'n va anar a casa. Va dir a la minyona que no la molestés ningú; i llavors va anar al saló, va tancar les portes i va encendre la ràdio. En el transcurs de la tarda, va sentir la conversa entretallada d'una dona que havia rebut la visita de la seva tia, la conclusió histèrica d'un dinar, i una amfitriona donant instruccions a la seva minyona sobre els convidats a un còctel. «No donis el millor whisky a ningú que no tingui els cabells blancs», va dir la dona. «I mira d'acabar el paté abans de servir els plats calents. ¿Em pots deixar cinc dòlars? Vull donar-li una propina al mosso d'ascensor».

Mentre queia la tarda, la intensitat de les converses anava augmentant. Des d'on era asseguda, la Irene podia veure el cel que s'estenia damunt de l'East River. Hi havia centenars de núvols, com si el vent del sud hagués esmicolat l'hivern en trossos i els estigués bufant cap al nord, i en la seva ràdio va sentir l'arribada dels convidats al còctel i la tomada dels nens i dels empresaris de les escoles i dels despatxos. «Aquest matí he trobat un diamant ben gros al terra del lavabo», va dir una dona.

«Deu haver caigut del braçalet que duia la senyora Dunston ahir a la nit». «El podem vendre», va dir un home. «Porta'l al joier de Madison Avenue i ven-l'hi. La senyora Dunston no se n'adonà, i a nosaltres ens aniran de primera els calés...». «Una taronja i una llimona, diuen les campanes de Santa Madrona», cantava la mainadera dels Sweeney. «Mig penic i rampoines, diu la vella de l'almoina. ¿Quan em pagareu? Diuen les campanes de Sant Mateu...». «No és un barret», va cridar una dona, mentre al fons retronava el xivarri d'un còctel. «No és un barret, és una aventura. Això va dir en Walter Florell. Va dir: "No és un barret, és una aventura"», i llavors, amb veu més baixa, la mateixa dona va afegir: «Parla amb algú, reina, per l'amor de Déu, parla amb algú. Si et veu aquí fent l'estaquirot sense parlar amb ningú ens esborrarà de la seva llista de convidats, i jo hi xalo, en aquestes festes».

Aquella nit els Westcott tenien un sopar fora, i quan en Jim va arribar a casa, la Irene s'estava vestint. Semblava trista i absent, i ell li va portar una copa. Havien quedat per dinar amb uns amics del barri, i hi van anar a peu. El cel era clar i ple de llum. Era un d'aquells vespres de primavera que desvetllen el record i el desig, i l'aire que els acariciava les mans i la cara era molt suau. A la cantonada, una banda de l'Exèrcit de Salvació tocava *Jesus Is Sweeter*. La Irene va agafar pel braç el seu marit i el va retenir una estona, per sentir la música.

«Quina gent més maca, ¿oi?» –va dir ella–. Tenen unes cares molt maques. De fet, són molt més macos que molta gent que coneixem.

Va agafar un bitllet del seu portamonedes, es va atansar a la banda i el va llançar dins la pandereta. Quan va tornar al costat del seu marit, tenia als ulls una mirada de malenconia radiant que ell no reconeixia. I el seu comportament durant el sopar d'aquella nit també li va semblar estrany al seu marit. Interrompia bruscament l'amfitriona i fitava els convidats asseguts a l'altra banda de la taula amb una intensitat per la qual ella mateixa hauria castigat els seus fills.

Encara feia bo quan van tornar a casa a peu, i la Irene va alçar la vista cap a les estrelles primaverals.

«Fins on deu arribar la llum d'aquell fanalet –va exclamar–. Així brilla una bona acció en un món dolent.

Aquella nit, va esperar que en Jim s'hagués adormit per anar al saló a encendre la ràdio.

L'endemà al vespre, en Jim va arribar a casa cap a les sis. L'Emma, la minyona, li va obrir la porta, i quan ja s'havia tret el barret i s'estava traient l'abric, la Irene va arribar corrent al rebedor. La cara li brillava, amarada de llàgrimes, i tenia els cabells esbullats.

«Jim, puja al 16-C!» –va cridar–. No et treguis l'abric. Puja al 16-C. El senyor Osborn està pegant a la seva dona. Han començat a barallar-se cap a les quatre, i ara ell li està pegant. Puja-hi i atura'l.

Per la ràdio, al saló, en Jim va sentir crits, obscenitats i cops sords.

«Ja saps que no les has d'escoltar, aquestes coses –va dir ell. Va entrar al saló a passos enèrgics i va apagar l'interruptor–. És una indecència –va dir–. És com mirar dins de les finestres. Ja saps que no les has d'escoltar, aquestes coses. Pots apagar la ràdio.

«Oh, és terrible, és espantós. –La Irene sanglotava–. M'he passat tot el dia escoltant el mateix, és molt depriment.

«Doncs si és tan depriment, ¿per què ho escoltes? He comprat aquest coi de ràdio per tu –va dir ell–. M'ha costat molts diners. Em pensava que t'alegraria. Volia que estiguessis contenta.

«No, no, no, no vull que ens barallem –va fer ella, queixosa, i va recolzar el cap al muscle del seu marit–. Tots els altres s'han passat el dia barallant-se. Avui tothom s'ha barallat. Tothom està preocupat pels diners. La mare de la senyora Hutchinson s'està morint de càncer a Florida i ells no tenen prou diners per enviar-la a la Clínica Mayo. Si més no, això és el que diu el senyor Hutchinson. I una dona d'aquest edifici té una aventura amb l'encarregat de manteniment, aquell home tan horrible. És repugnant. I la senyora Melville té problemes de cor, i el senyor Hendricks es quedarà sense feina a l'abril i la senyora Hendricks s'ho ha agafat fatal, i aquella noia que posa el *Missouri Waltz* és una meuca, una vulgar meuca, i el mosso d'ascensor té tuberculosi, i el senyor Osborn ha pegat a la senyora Osborn. –Plorava i tremolava de dolor, i amb el tou de la mà contenia el torrent de llàgrimes que baixaven pel seu rostre.

«¿I per què ho escoltes?» –va preguntar en Jim altre cop–. ¿Per què ho escoltes, tot això, si et deprimeix tant?

«Oh, no, no, no –va cridar ella–. La vida és terrible, sòrdida i espantosa. Però nosaltres no hem sigut mai així, ¿oi, rei? ¿Oi que no? Vull dir que nosaltres sempre hem sigut bons i decents, i sempre ens hem estimat l'un a l'altre, ¿oi? I tenim dos

fills, dos fills preciosos. Les nostres vides no són sòrdides, ¿oi, rei? ¿Oi que no? –Va passar els braços pel clatell d'en Jim i li va abaixar la cara cap a ella–. Nosaltres som feliços, ¿oi, rei? Som feliços, ¿oi que sí?

«És clar que som feliços –va dir ell, amb veu cansada. El seu enuig començava a esvaïr-se–. És clar que som feliços. Demà mateix trucaré perquè arreglin o s'enduguin aquest coi de ràdio. –Va acaronar els suaus cabells d'ella–. Pobreta meua –va dir.

«Tu m'estimes, ¿oi?» –va preguntar-li ella–. Nosaltres no som hipercrítics, ni ens preocupem massa pels diners, ni som deshonestos, ¿oi que no?

«No, reina –va dir ell.

L'endemà al matí va venir un home a arreglar la ràdio. La Irene la va encendre amb cautela i es va alegrar de sentir un anunci de vi de Califòrnia i una gravació de la Novena Simfonia de Beethoven, incloent-hi l'*Oda a l'alegria* de Schiller. Va deixar la ràdio encesa durant tot el dia, i de l'altaveu no va sortir res estrany.

Quan en Jim va arribar a casa, sonava una suite espanyola.

«¿Va tot bé?» –va preguntar. A ella li va semblar que estava pàl·lid. Es van prendre unes copes i van passar a sopar amb l'«Anvil Chorus» d'*Il Trovatore*. Després van escoltar *La Mer*, de Debussy.

«Avui he pagat la factura de la ràdio –va dir en Jim–. Ha costat quatre-cents dòlars. Espero que en treguis profit.

«Oh, i tant que sí –va dir la Irene.

«Quatre-cents dòlars és molt més del que puc pagar –va prosseguir ell–. Volia comprar-te una cosa que t'agradés. És l'últim luxe que ens podrem permetre enguany. He vist que encara no has pagat les factures de la roba que et vas comprar. L'altre dia les vaig veure damunt del teu tocador. –La va mirar fixament–. ¿Per què em vas dir que les pagaries? ¿Per què em vas dir una mentida?

«No volia amoïnar-te, Jim –va dir ella, i va beure un glop d'aigua–. Amb l'assignació d'aquest mes les podré pagar. El mes passat vam comprar les fundes, i vam fer la festa.

«Hauràs d'aprendre a gastar els diners que et dono amb una mica més de seny, Irene –va dir ell–. Has d'entendre que enguany no tindrem tants diners com l'any passat. Avui he tingut una conversa molt seriosa amb en Mitchell. No estem venent res. Ara ens estem dedicant a promocionar productes nous, i ja saps que això demana temps. Jo ja no sóc jove. Tinc trenta-set anys. L'any que ve ja tindrè els cabells blancs. No m'ha anat tan bé com esperava. I no crec que la situació millori.

«Sí, amor meu –va dir ella.

«Hem de començar a retallar despeses –va dir en Jim–. Hem de pensar en els nens. Si vols que et digui la veritat, em preocupen molt els diners. No sé quin futur ens espera. Ningú no ho sap. Si em passés res a mi, tenim l'assegurança, però avui dia amb això no aniríem gaire lluny. He treballat moltíssim per donar-vos a tu i als nens una bona vida –va dir amb amargor–. No m'agrada veure totes les meves energies, tota la meua joventut, malbaratades en abrics de pell, ràdios, fundes i...

«Jim, sisplau –va dir ella–. Que ens sentiran.

«¿Qui vols que ens senti? L'Emma no ens pot sentir.

«La ràdio.

«Ah, n'estic fart!» –va cridar–. Estic fins al capdamunt d'aquesta mania teua. La ràdio no ens pot sentir. Ningú no ens sent. ¿I què, si ens sent algú? ¿A qui li importa?

La Irene es va aixecar de la taula i va anar al saló. En Jim es va acostar a la porta i li va cridar des del març:

«¿Com és que ets tan cristiana, de cop i volta? ¿Ara t'has convertit en una germaneta de la caritat? Vas robar les joies de la teua mare abans que autèntiquessin el seu testament. A la teua germana no li vas donar ni un cèntim dels diners que li pertocaven, ni tan sols quan els necessitava. Vas amargar-li la vida a la Grace Howland, ¿i on eren la teua pietat i la teua virtut quan vas anar a avortar? Mai no oblidaré la teua sang freda. Et vas preparar la bossa i vas anar a matar la criatura com si te n'anessis a Nassau. Si haguessis tingut cap motiu, si haguessis tingut cap bon motiu...

La Irene es va quedar dreta un moment davant de la caixa horrible, avergonyida i fastiguejada, però va mantenir la mà a l'interruptor un moment abans d'apagar la música i les veus, esperant que l'aparell li digués alguna cosa agradable, o que es tornés a sentir la mainadera dels Sweeney. En Jim va continuar cridant-li des de la porta. La veu de la ràdio era dolça i neutra. «Aquest matí, a Tòquio», deia l'altaveu, «una catàstrofe ferroviària ha provocat la mort de vint-i-nou persones. A prop de Buffalo, un incendi que s'havia declarat en un hospital catòlic per a nens cecs ha estat extingit aquest matí per les monges de la institució. La temperatura és de vuit graus. La humitat és del vuitanta-nou per cent».